

A 100 éves magyar katonai térképészet
(Térképészeti Tudományos Nap – 2018)

Czetz János katonai pályafutása Argentínában

2018. december 7.

Siposné Prof. dr. Kecskeméthy Klára ezds.
egyetemi tanár, Nemzeti Közszolgálati Egyetem

JUAN F. CZETZ (1822-1904)
GENERAL HUNGARO - CORONEL ARGENTINO

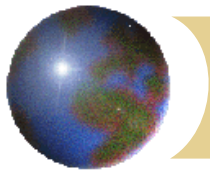
PRIMER DIRECTOR DEL COLEGIO MILITAR DE LA NACION (1870-74)

DIRECTOR DEL INSTITUTO GEOGRAFICO MILITAR (1884-1896)

Nac. 8.VI.1822. en Gidófalva (Transilvania) Hungría.
Héroe de Szeben y Piski - General a los 27 años
Buenos Aires, 8 de Octubre de 1990.

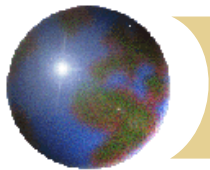

Két életút, két hazában

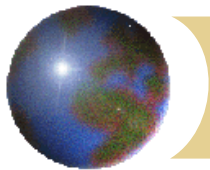
Czetz János honvédtábornok nemcsak szülőhazájában, de Európában és a messzi távoli Argentínában is ismert.

Czetz János, Bem táborkari főnöke, a kitűnő stratégia, szervező, térképész, földmérő élete viharos eseményekben és nyugalmasabb időszakokban, újrakezdésekben bővelkedő életútja számos életrajzi írásból ismerhető meg.

Az emigráció

Az 1848–49. évi forradalom és szabadságharc leverése után, a megtorlás elől magyar katonák tömegei hagyták el hazánkat, és szóródtak szét a világban. Az emigráns katonák különböző országokban töltöttek be magas katonai beosztásokat (például Prágay János, Radnich Imre, Schlesinger Lajos), vettek részt háborúkban, polgárháborúban (például Asbóth Sándor, Kuné Gyula), értek el tudományos sikereket, voltak részesei ismeretlen területek földrajzi felfedezésének, térképezésének (például Csetz János, László Károly) vagy váltak sikeressé az élet számos más területén (például Türr István, Verebély Imre).

A rendelkezésre álló források

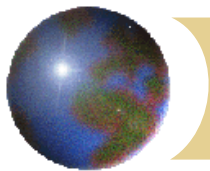
Czetz János 1848–49-iki tábornok (1822–1904). Vasárnapi Újság, 1904. 41. szám. p. 701–702.

Czetz János: Magyar hadnyelvtan a császári királyi osztriai hadsereg tisztjei számára. Pest, 1844. Új kiad. 1848.

Czetz János: Bem erdélyi hadjárata 1848–1849-ben. Pest, Gyurián és Deutsch Mór, 1868, p. 215

Czetz János: Emlékezéseim. Budaörs, Budaörsi Örmény Kisebbségi Önkormányzat 2001. p. 147

Czetz János: Utazás Spanyolországban. Budaörs, Budaörsi Örmény Kisebbségi Önkormányzat 2004.

A rendelkezésre álló források

Anderle Ádám: A modern argentin hadsereg létrejöttének kérdéséhez: Czetz János. Hadtörténelmi Közlemények, 1970. 2. szám pp. 225–233.

Balázs Dénes: A magyar utazók emlékhelyei a Kárpát-medencében. Földrajzi Múzeumi Tanulmányok 11. 1992. p. 45–46.

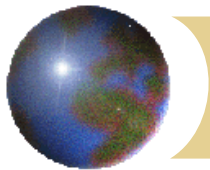
Balázs Dénes: Magyar utazók lexikona. Budapest, Panoráma Kiadó, 1993.

Bona Gábor: Az 1848/49-es szabadságharc örmény hősei. Budapest, Országos Örmény Önkormányzat, 1995.

Budai Merza Pál: Egy irodalmár és térképész honvédtábornok. Az európai migráció 2. rész. Erdélyi Örmény Gyökerek füzetek, VIII. évfolyam 89–90. szám, 2004. július-augusztus

Budai Merza Pál: Egy irodalmár és térképész honvédtábornok. Argentína, az új haza 3. rész. Erdélyi Örmény Gyökerek füzetek, VIII. évfolyam 91. szám, 2004. szeptember

Csikány Tamás: Két ország katonatudósa: Czetz János. Új Honvédségi Szemle, 2005. 2. szám, p. 100–105.

A rendelkezésre álló források

Kedves Gyula: Czetz János, a szabadságharc legifjabb tábornoka. Országos Örmény Önkormányzat, Budapest, 1996. p. 44

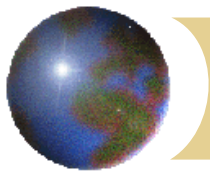
Messik Miklós: Gidófalvától Buenos Airesig. Száz éve halt meg Czetz János. Honismeret, XXXII. évfolyam, 2004. 6. szám. p. 10–14.

Nagy Miklós Mihály: Negyvennyolcas katona utazónk, a pampa felfedezője: Czetz János. A földrajz tanítása: módszertani folyóirat, 1998. 6. évfolyam, 3–4. sz. p. 29–37.

Násztor Péter: Czetz János munkássága és öröksége Argentínában, Kézirat, 2018. p. 30.
<https://fovarosiormeny.hu/palyazo-videok/>

Petri Edit: Czetz János. Budapest, Magyar Honvédség Oktatási és Kulturális Anyagellátó Központ, 1991

Siposné Kecskeméthy Klára: Két életút, két hazában, 194 éve született Czetz János, Hadtudomány XXVI. évfolyam, 2016., 3-4. szám, p. 131–144.

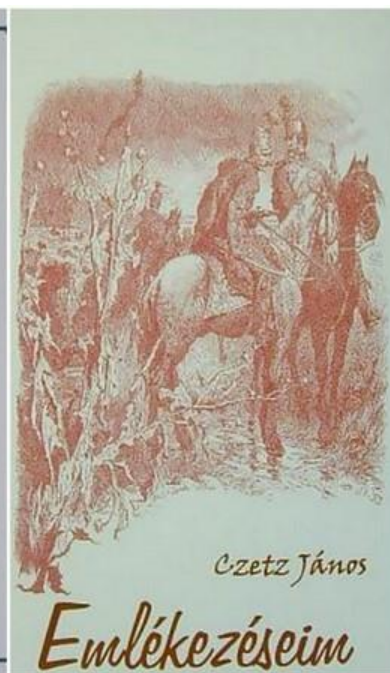
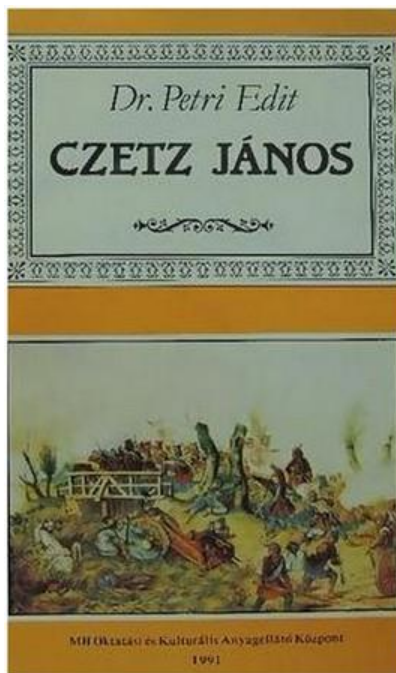

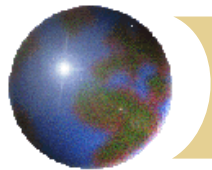
A rendelkezésre álló források

Szabó László: Czetz tábornok: a lélek nem alszik ki. p. 182–261. In: Magyar múlt Dél-Amerikában. Budapest, Európa Kiadó, 1982.

Szinnyei József: Magyar írók élete és munkái, Budapest, Hornyánszky Viktor Akad. Könyvkereskedése, 1891. 2. kötet, p. 477-480.

Theész János: Czetz János, Argentína térképezője. Földrajzi Múzeumi Tanulmányok, 1991. 10. szám, p. 62–63.

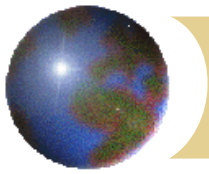

Egy életre szóló házasság

Czetz a világosi fegyverletétel után elkerülte az Aradon kivégzettek szomorú sorsát. Erdélyből Magyarországra, majd Bécsen keresztül Hamburgba menekült. 1850 nyarán Hamburgból Hannover, Köln és Brüsszel érintésével Párizsba ment.

1857 karácsonyán Spanyolországba látogatott, Sevillában találkozott a száműzött argentin elnök, Juan Manuel Ortiz de Rosas (1829-1852 argentin elnök) unokahúgával, Basiliával, akit 1859. március 12-én feleségül vett.

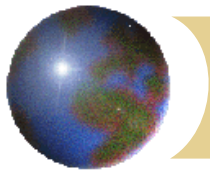
Egy életre szóló döntés

Czetz János néhány éven át Európában maradt, hol Párizsban, hol Londonban telepedve meg az emigráns magyarok között.

„Végül is meggyőződtem, hogy semmit sem várhatunk a kormányoktól és elérkezett az idő, hogy lemondjak mindenféle reményről és az időt és erőt arra kell szentelni, hogy független életlehetőséget teremtsünk magunk és családjaink számára.

Ezt a meggyőződésemet követtem, örökre lemondva hazámról és Délamerika felé vettem az irányt.”

Czetz: Emlékezéseim 114. oldal

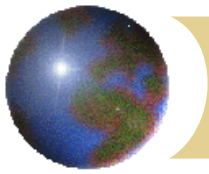

Új világ – új haza

Európát elhagyta a családjával, 1860 májusában szállt fel a Royal Mail nevet viselő angol hajóra, és 1860. június 14-én érkezett meg Buenos Airesbe.

Új hazájában szeretne volna a tábornoki rendfokozatát elfogadtatni, ezért rövidesen felkereste Justo José de Urquiza y García tábornokelnököt Paranában. Egy hónapi hiábavaló várakozás után Czetz visszatért Buenos Airesbe, ahol földmérő munkát vállalt.

„Megérkezve Buenos Airesbe, hozzáfogtam matematikai és geodéziai könyveim átisméltéséhez és októberben levizsgáztam földmérésből.”

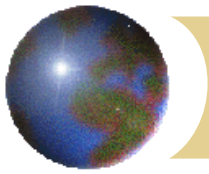

Agrimensor - földmérő

Argentína történelmében ez az időszak volt a nemzetté válás, a gyors gazdasági felemelkedés korszaka; az európai bevándorlók az indiánoktól megszerzett területeken hatalmas földbirtokokat alakítottak ki.

Mivel Czetnek nem sikerült azonnal katonai múltjához illő rangban belépnie a hadseregbe, szakmai ismereteit mint hivatásos földmérő, *agrimensor* hasznosította: rövid idő alatt a pampán száznál több nagy gazdaságot - *estanciát* - mért fel és tagosított.

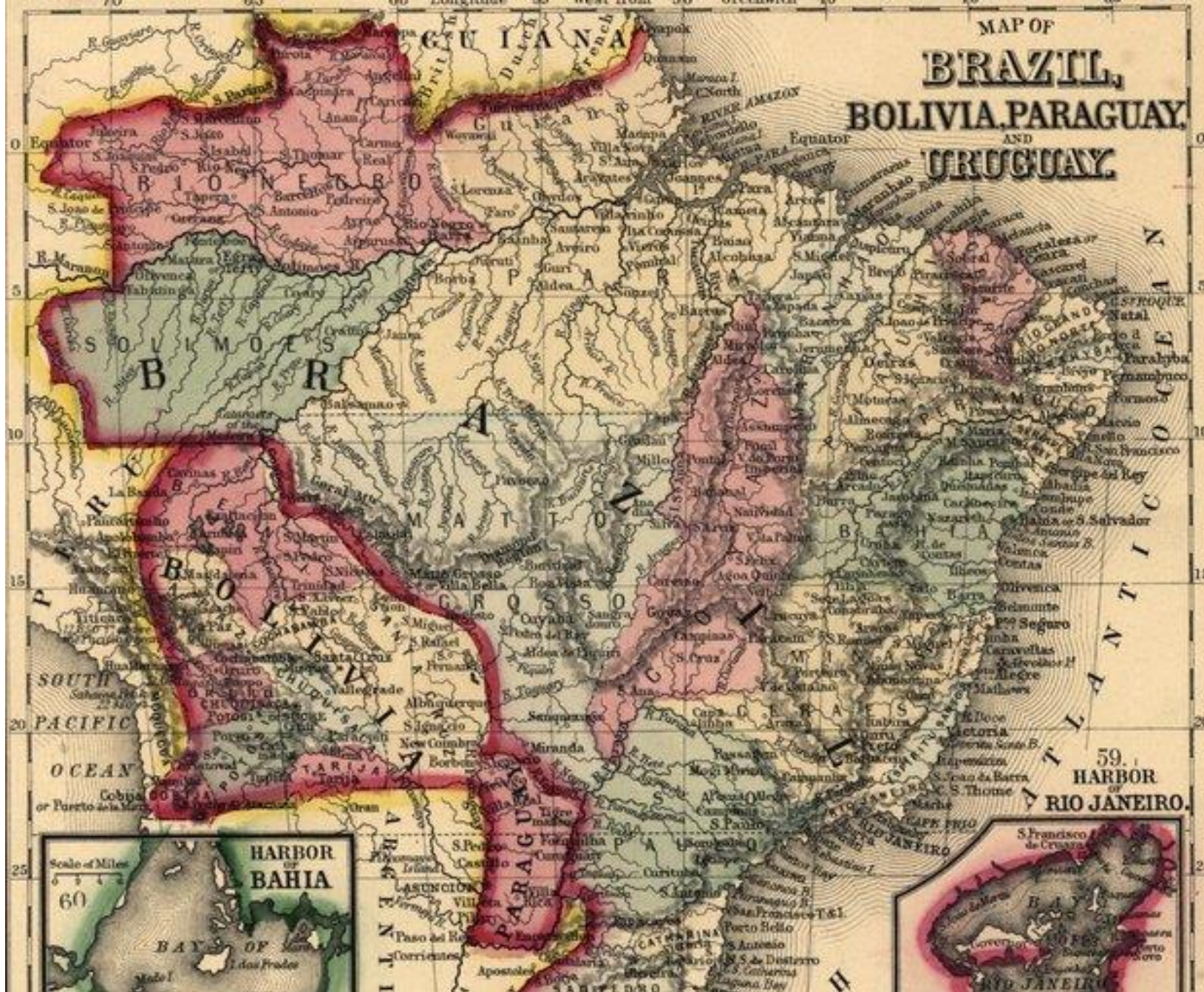
1862-ben Emilio Mitre tábornok, Buenos Aires provincia kormányzója megbízta az Azul-környéki estanciák felmérésével. Földmérőként népszerű, közismert szakember lett.

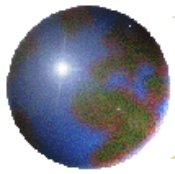

Agrimensor - földmérő

Az 1862-ben elnökké választott Bartolomé Mitre (1862-1868) Czetzet bízta meg Argentína Paraguay és Brazília közös határvidékének feltérképezésével.

E munka befejezését betegsége, valamint a Hármasszövetség (Argentína, Brazília, Uruguay) és Paraguay között, 1865-ben kitört háború, akadályozta meg.

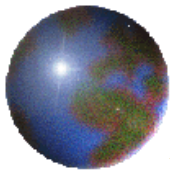

Batallón de Ingenieros 1 „Zapadores Coronel Czetz”

Az elnök (Bartolomé Mitre) Czetz Jánost kinevezte a katonamérnöki osztály parancsnokává ezredesi rendfokozattal. A Paraguay elleni háború során szükség volt egy műszaki csapattestre, amelynek felállításával Mitre elnök Őt bízta meg.

Czetz felállította ugyan az alakulatot, de megbetegedett, így elvált a csapattestétől és Buenos Airesben maradt. Ekkor fejezte be Argentína Paraguay és Brazília közös határvidékének térképezési munkálatait.

Uruguayba utazott kéthónapos egészségügyi gyógykezelésre, mire visszatért a Paraguay-argentín ellenségeskedés megszűnt. Visszatért a Rojas vidékére, ahol ismét térképezési munkát végzett.

Batallón de Ingenieros 1 „Zapadores Coronel Czetz”

BATALLÓN DE INGENIEROS 1
PRIMERA Y ÚNICA UNIDAD HISTÓRICA DEL ARMA DE INGENIEROS

Página Principal Reseña Histórica ▾ Apoyo a la Comunidad ▾ Apoyo a IIMM ▾ Maniobras Autoridades y vías de contacto

Reseña Histórica Del Batallón de Ingenieros 1

El Batallón de Ingenieros 1, Unidad Histórica del Arma de Ingenieros del Ejército Argentino, fue creado el 20 de Abril del año 1865, por decreto del Poder Ejecutivo Nacional durante la Presidencia del General Don BARTOLOME MITRE, ante la necesidad de contar con un elemento especializado en tareas específicas de ingenieros, a consecuencia de la Guerra de la Triple Alianza. La responsabilidad de su organización recayó en el Cnl JUAN FERNANDO CZETZ, quien fuera su primer jefe.

El 01 de Junio y al quedar formalizado el Tratado de la Triple Alianza, se materializa la creación del Batallón de Ingenieros, pero por problemas de salud del Cnl CZETZ, la unidad queda al mando del Mayor ALEJANDRO DIAZ, debiendo su nombramiento a las destacadas actuaciones en MONTEVIDEO, BUENOS AIRES, lucha en la frontera contra los indios y de haber recibido su formación en la Escuela de Cadetes de SAINT-CYR (Francia)

El Sábado 17 de Junio de 1865, el Batallón de Ingenieros partió al frente de operaciones, navegando aguas arriba del Río URUGUAY, reuniéndose con el Cuerpo de Ejército que marchaba desde URUGUAYANA a CORRIENTES, llevando consigo balsas, puentes y pontones. En Noviembre de 1865 el Mayor ALEJANDRO DIAZ es reemplazado por el capitán JOSE MELCHOR ROMERO, teniendo el Batallón una destacada actuación en el pasaje del Río PARANA.

En el año 1866 es disuelto y sus efectivos pasan a integrar el Cuartel General, los Estados Mayores de los Cuerpos de Ejército y los Escuadrones de Zapadores de la Artillería.

Primer Jefe del B Ing 1

Coronel Juan Fernando Czetz

2015. április 20-án ünnepelte az első argentin műszaki zászlóalj az alapításának 150. évfordulóját, amelyet Coronel Juan Fernando Czetz szervezett meg. A zászlóalj állomáshelye Santo Tomé, Santa Fe tartomány.

Czetz János műszaki zászlóalj alapításának 150. évfordulója

El Instituto Belgraniano del Litoral
B Ing 1 "Cnl Czetz"
en su 150º Aniversario

COMISIÓN DE TRABAJO DE INVESTIGACIÓN
"SAN IGNACIO DE LOYOLA"
AL
BATAILLÓN DE INGENIEROS
"ZAPADORES CORONEL FERNANDO CZETZ"
EN RECONOCIMIENTO A LOS 150º
ANIVERSARIO DE SU CREACIÓN
MAYO 1961 - FEBRERO 2011

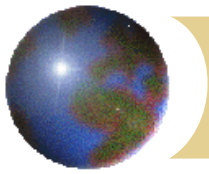
PUEBLO Y GOBIERNO
DE LA PROVINCIA DE SANTA FE
AL BATAILLÓN DE INGENIEROS 1
"ZAPADORES CORONEL CZETZ"
EN EL 150º ANIVERSARIO DE SU CREACIÓN
SANTO TOMÉ, ABRIL DE 2015

LA COMUNA DE MATILDE
AL BATAILLÓN DE INGENIEROS 1
"ZAPADORES Cnl. CZETZ"
UNIDAD HISTÓRICA DEL ARMA DE INGENIEROS
EN RECONOCIMIENTO A SU 150º ANIVERSARIO
DR. OSCAR RODRÍGUEZ BASTUQUE
Pte. COMARAL
20 - 11 - 2010

MEMORIAL DE LA HISTORIA
AL BATAILLÓN DE INGENIEROS 1
"ZAPADORES CORONEL CZETZ"

EL INSTITUTO
DE HISTORIA MILITAR ARGENTINA
RECUERDA AL
BATAILLÓN INGENIEROS 1
ZAPADORES Cnl. CZETZ
UNIDAD DECANA DEL ARMA
EN EL
CENTENARIO DE SU CREACIÓN

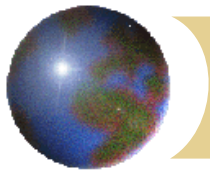
150º ANIVERSARIO
del Batallón Histórico del
Arma de Ingenieros y del Ejército
de la Provincia de Santa Fe
MAYO 1961 - FEBRERO 2011

Vasútvonal – távíró

1867-ben Czetz megbízták Santa Fe város Esperanza és Gerónimo vidéke vasútvonallal történő összekötése tervei elkészítésével. Már ekkor indítványozta a vasútvonal meghosszabbítását északnyugatra Sunchales-ig, majd onnan Tucumánig, elkerülve a Laguna Mar Chiquita, sós-sivatagos, száraz területeit. Déli irányban kezdeményezte a vasútvonal Rosarioig történő meghosszabbítását.

Ezután kiépítette a Rosario–Santa Fe–Paraná–Concepción del Uruguay városok közti távíróvonal összeköttetést.

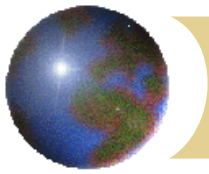

Védelmi vonalak kiépítése

Domingo Faustino Sarmiento elnök és Martín de Gáinza hadügyminiszter elhatározta, hogy Cordobától és Santa Fétől délre, valamint Buenos Aiestől nyugatra kiszélesíti a határvonalat, hogy az indiánok ne törhessenek be rajta.

1869-ben megbízta Czetz Jánost, hogy az indiánok lakta területek határvidékét felmérésével a Rio Cuarto területén a Cordobai-hegység DK-i előterében.

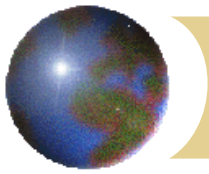
Czetz a cordobai Topográfiai Intézetben elkészítette az érintett terület térképét. Felmérő munkát a Rio Quinto folyó partján folytatta a Cerrillos del Plata dombságig. Kijelölte azokat a helyeket, ahol őrhelyeket kell kiépíteni, a Sarmiento erődítést a Rio Quinto folyó déli partján, majd a pampán déli irányban haladtak a La Amarga sóstó északi partját követve Acha erődítményig, végül Nacocheaig.

Pampa kutató

„Kijelöltem Santa Fé tartomány déli határpontjait, amelyek később Baigonia erőd és Gainza erőd néven kerültek a térképre. Expedícióm június 20-án délután 4 órakor érkezett Acha erődbe... Ennek a hőstettnek a híre jól megérdemelt bámulatot keltett a kormány köreiben és a Buenos Aires-i újságokban... akadt olyan ember is, aki engem a legvakmerőbb Pampakutatónak nevezett el.”

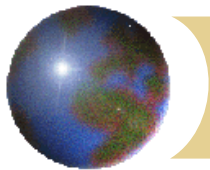
Czetz: Emlékezéseim 122. oldal

Pampa kutató

Az expedíció valós célja, a határkijelölési munkálatok és a határerődök kijelölése volt, az indián betörések megakadályozását szolgálta. Ezek a munkálatok Argentína déli határai kitolásának befejezését, a pampa végső meghódítását jelentették.

Czetz megbízatása után visszatért Buenos Airesbe.

A Colegio Militar megszervezése

Domingo Faustino Sarmiento elnök már 1869-ben sürgette az ország első katonai oktatási intézményének felállítását. A kormány egy katonai bizottságot hozott létre annak érdekében, hogy javaslatot tegyen az új iskola szervezetére és képzési struktúrájára.

A katonai bizottság tagjai:

Emilio Mitre dandártábornok,

Indalecio Chenaut tábornok,

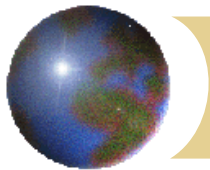
Mariano Moreno ezredes,

Juan Fernando Czetz ezredes és

V. L. Peslouan főtörzsőrmester.

1869. június 20-án kiadták az iskola alapítására vonatkozó rendeletet.

Az iskola igazgatójának Juan Fernando Czetz ezredest nevezték ki.

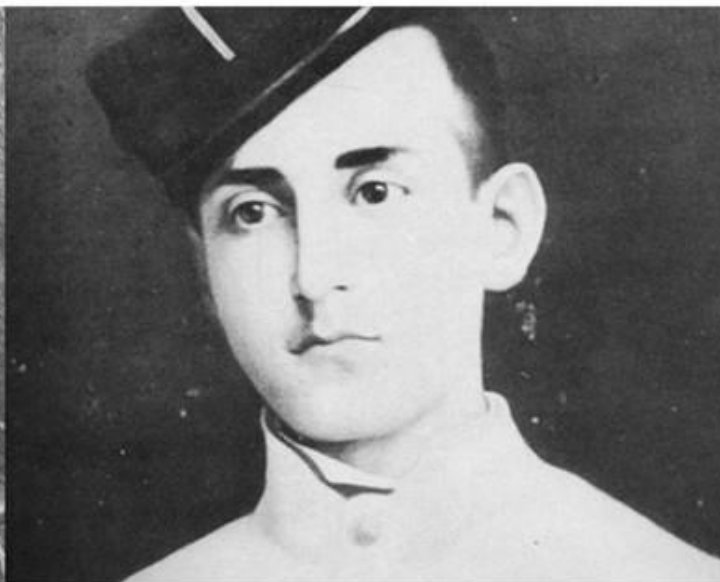

A Colegio Militar megszervezése

A feladat nehéz volt, mert szinte a semmiből, nagyon kevés segédeszközzel kellett létrehozni.

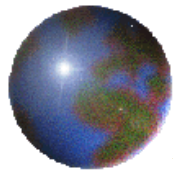
Az első hallgatókat 1870. július 19-én vették fel.

A katonai oktatási intézményben olyan katonatiszteket képeztek, akik az argentin hadsereg becsületére váltak. Négy évig – 1874. május 24-ig – állt az általa szervezett intézet élén, amikor is politikai okok/intrikák miatt onnan távozni kényszerült.

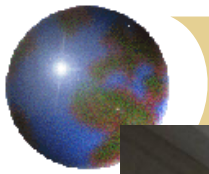
Primer Director Cnl Juan Czetz y el primer cadete Ramón Falcón
Oficiales del Colegio Militar (foto de 1880)

http://www.colegiomilitar.mil.ar/esp/el-colegio-militar_historia.html

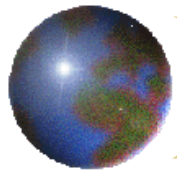

Colegio Militar de la Nación

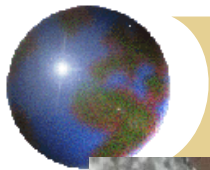
Fotó: Násztor Péter

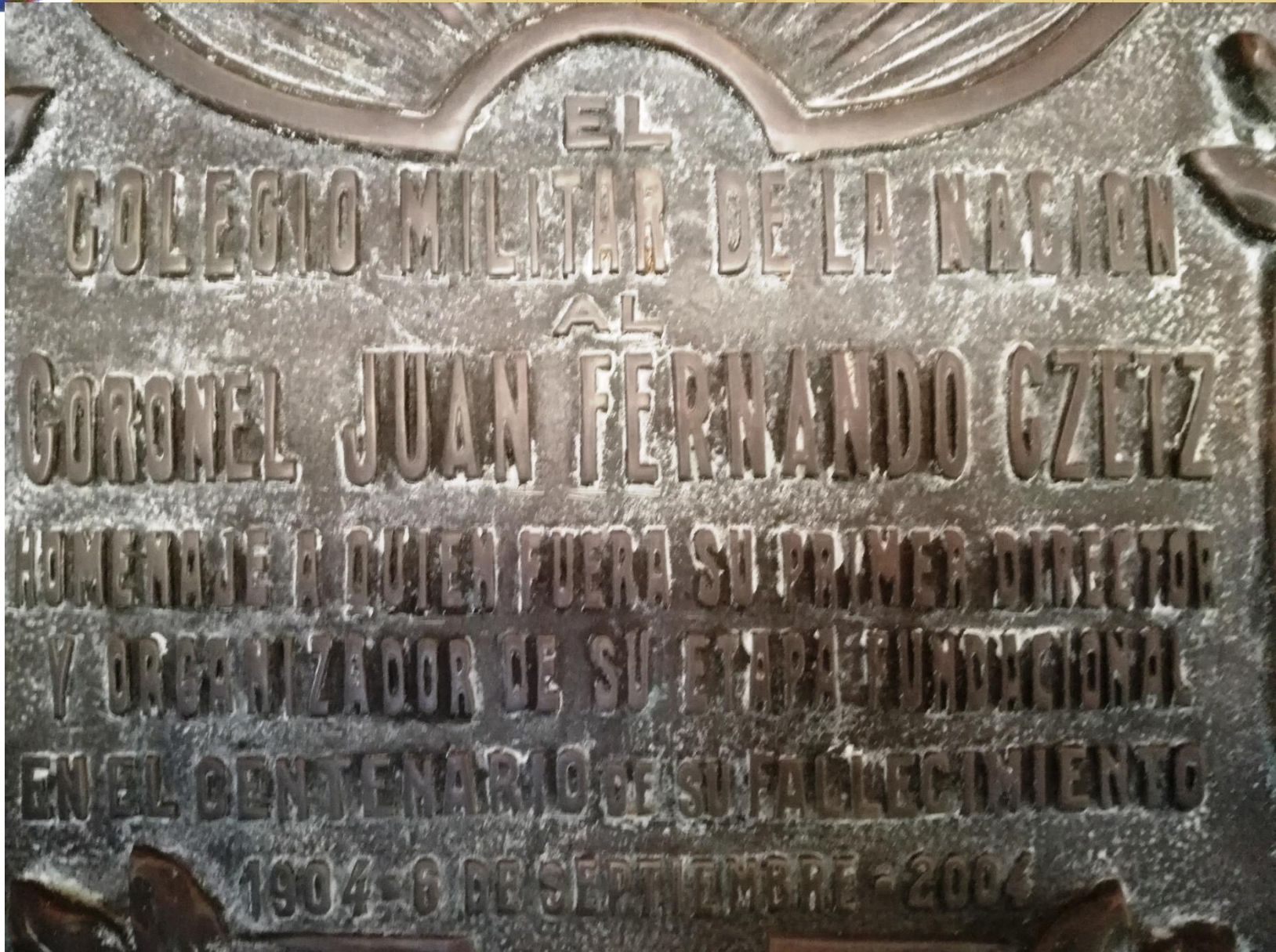
Colegio Militar de la Nación

Emléktábla halála 100. évfordulóján

ADOMÁNYOZÁSI OKLEVÉL

A Magyar Köztársaság Honvédelmi Minisztérium
Hadtörténeli Intézet és Múzeum főigazgatója

Csetz János

magyar honvéd tábornok, argentin ezredes
halálának 100. évfordulóján ünnepélyesen kinyilvánítja, hogy
a magyar és argentin nemzet hősi hőse Csetz János
emlékének ápolására létesítő kiállításban történő elhelyezésre a

Colegio Militar

számára ajánlékossa az alábbi magyar hadtörténeli
relikviák másolatait: magyar tábornoki öltözet 1848-49-ből,
1837. M. gyalogostiszti szablya, 19. századi katonaláda a
Csetz nemzetség hagyatékából.

Hívánom, szolgálja ez az ajándék Csetz János kultuszának
további ápolását, amelyet a jeles argentin tanintézet oly
példamutatásban folytat. Csetz János magyar szabadságharcos
tevékenységével, diadalmas hadvezéri működésével a fiatal
magyar katonatisztek példaképe, hiszen sikereit 26 évesen érte
el. Argentínában talán még nehezebb feladatot vitt sikerre,
megtanítva a katonai felsőoktatást az egyik legszentebb
munkát végezve, a haza védelmére és szolgálatára felelhűdött
tiszteteket nevelni, amiért méltón tekintni ma az argentin nemzet
is hősiének.

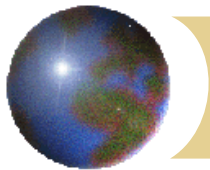
Legyen ez az ajándék az argentin - magyar hadtörténeli
tudományos együttműködés kezdeti lépése, amelyet szívósból
hívánom, hogy továbbiak sora kövessen.

Budapest, 2004. augusztus havában

Dr. Holló József Ferenc
vezetőbíró
HM Hadtörténeli Intézet
és Múzeum főigazgatója

1. Magyar tábornoki öltözet
1848-1849-ből
2. 1837 M gyalogostiszti
szablya
3. 19. századi katonaláda a
Csetz nemzetség
hagyatékából

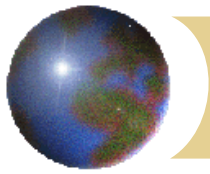

A Topográfiai Intézet élén

A családjával Concepción del Uruguayba, Entre Ríos tartomány akkori fővárosába költözött, ahol felajánlotta földmérői szolgálatait. Letette a földmérő vizsgát, a San Lorenzo melletti legelő felmérésének helyesbítésével bízták meg 1874 októberében.

1875-ben a Topográfiai Intézet elnökének nevezték ki. Utasítást adott a provincia összes területének kataszteri felmérésére, amely Argentínában az első ilyen munka volt.

Czetz az intézetben elfoglalt tisztsége mellett 1875–1883 között matematikát és geometriát tanított az Escuela Normal de Profesoresen, amely Concepción del Uruguay-ban működött és Argentína egyik legjobb hírű főiskolája volt ebben az időben.

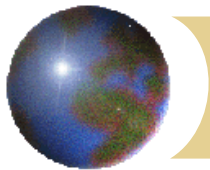

Academia Militar

1883-ban Entre Ríos tartomány fővárosát Concepción del Uruguayból Paranába helyezték át. Ekkor visszaköltözött a Buenos Airesbe és a Topográfiai Intézetben mérnökként helyezkedett el. Itt ismét földmérő munkát végzett. A Chivilcoy–Bragado-25 de Mayo vasútvonal tanulmányozásával, és a Tandiltól Cachari vasútállomásig vezető országút tervezésével bízták meg.

1884-ben megalapította az Academia Militar San Martínt, Csetz visszaemlékezéseiben az Academia Militart „*katonamérnöki iskolának*” nevezi.

1884-ben kinevezték a hadsereg vezérkara IV. osztályának (Sección de Ingenieros Militares, Topografía y Cartografía) vezetőjének, beosztásában 1896-ig maradt.

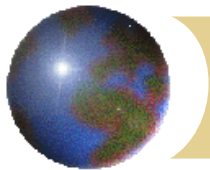

Az Andok tanulmányozása

1893-ban az Andok tanulmányozására (északi hágók és a chilei határ) vonatkozó indítványt terjesztett a kormány elé. A terv kivitelezésére 30 ezer pesót bocsátottak a rendelkezésére.

A munkálatokban katonatisztek és egy hozzá beosztott civil tisztviselő segítettek. A tisztviselő egy magyar mérnök, Léderer Gyula (Julio Lederer) volt, aki 1888-ban érkezett Argentínába.

Czetz alkalmazta a hadseregben a geodéziai munkálatoknál, alapos földrajzi és csillagászati ismeretei miatt. Celia lánya hozzá ment férjhez.

Csendes visszavonultság

1891. január 19-én meghalt a felesége. A szomorú eseményt követően csendes visszavonultságban élt.

Három gyermeke volt:

León Lisszabonban született 1859. december 18-án,

Cecilia Etelvina María 1861. október 4-én,

Celia Alejandrina 1863. november 26-én, már Buenos Airesben születtek.

Czetz Jánosnak két unokája (Celia Lederer Czetz, Osvaldo Lederer Czetz) volt.

Dr. Osetz Leon ügyvéd.

Lederer Osvaldo.

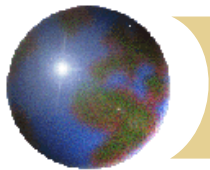

Lederer Csélla

Osetz Krisztina.

Osetz tábornok.

Ledererné Osetz Csélla.

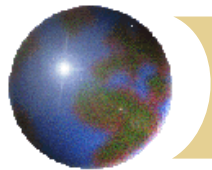

A nyugdíjas évek

Czetz János 1895-ben nyugdíjba vonult.

A Budapesti Hírlap rendszeres időközönként tudósított életének alakulásáról. Bár tervezte a hazajövetelét a millenniumi ünnepségsorozatra, egészsége rohamos romlása miatt a tengeri útra nem vállalkozott.

Hazatérésével a politika körök is komolyan foglalkoztak. Az 1848–49-es honvédek nyugdíjazó bizottsága 1899. július 10-én évi 960 forint nyugdíjat szavazott meg Czetz tábornoknak. Széll Kálmán miniszterelnök azonban évi kétezer forint nyugdíjat szavazott meg a 48-as tábornoknak.

Lo 4º

3551

Nº 95

Czetz Szolgálati Lapja az
Argentín Hadseregénél, melyből
kijelentik, hogy ott 29 évet,
9 hónapot és 13 napot szolgált

EJÉRCITO ARGENTINO

El *Senior Coronel Don Juan F. Czetz*

nació en *Sancti Spiritus* el *2 de junio* de *1822*; su estado *viudo*; su salud *bucna*; servicios y circunstancias las que á continuación se expresan:

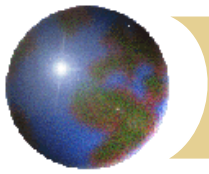
TIEMPO EN QUE EMPESÓ A SERVIR LOS EMPLEOS				TIEMPO QUE HA SERVIDO EN CADA EMPLEO			
EMPLEOS	DÍAS	MESES	AÑOS	EMPLEOS	AÑOS	MESES	DÍAS
<i>Regimiento Militar</i>	<i>18</i>	<i>mayo</i>	<i>1863</i>	<i>De Regimiento Militar</i>	<i>2</i>		<i>0</i>
<i>Comand. de Ingenieros</i>	<i>20</i>	<i>junio</i>	<i>1865</i>	<i>Comand. de Ingenieros</i>	<i>6</i>		<i>11</i>

Total hasta el *20 de Agosto* de *1891*, en que se hizo esta lista de servicios. *27* *9* *13*

CUERPOS EN QUE HA SERVIDO

- Inspección y Comandancia General de Armas (Regimiento Militar)*
- Regimiento de Ingenieros (Cap.)*
- Comandancia de Ingenieros*
- Comandancia Militar (Comand.)*
- Comandancia de Armas (Comand.)*
- Comandancia Militar (Comand.)*
- Comandancia General de Armas (Cap.)*

Czetz János
argentín
személyügyi
gyűjtője

„Az argentiniai kormány harminc évi szolgálat után engemet mint ezredest penzionált. ... Én ezelőtt harminc évvel alapítottam az első katonai iskolát s már ma van tanítványaim közt generális is, később az argentinai táborkarban alapítottam a katonai mérnöki iskolát és kezdtem a zseni- és pionir-szolgálatot szervezni.”

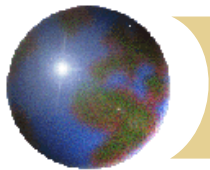
Czetz: Emlékezéseim

1904. június 8. – 82. születésnap

9. Czetz János volt 48-as honvéd tábornok családja körében Buenos Airesben, az 1898 és 1904 közötti években

FARAGÓ, Rezső. „Czetz tábornoknál utolsó születésnapján”
Délamerikai "Magyarság" 1934.. szeptember 8.:

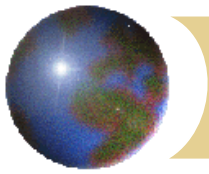

Emlékirat

A tábornok spanyol nyelven írt emlékiratát, a Brazíliában élő Kimer Ede fordította le németre.

A magyar fordítást a kolozsvári Országos Történelmi Erekllye Múzeum felkérésére Strasser Mihály hírlapíró végezte el, amit a kolozsvári Erdélyi Történelmi Lapok folytatásokban közölt.

Czetz emlékirataiban leírta egész pályafutását: gyerekkorát, ifjúságát, szerepét a szabadságharcban, az emigráció éveit, házasságát, majd az argentin pályafutását.

1904. szeptember 6.

Haláláról méltó módon a Vasárnapi Újság is megemlékezett. *„Messze tengeren túlról, a dél-amerikai Argentina köztársaság fővárosából, Buenos-Ayresből jött a hír, hogy a magyar szabadságharcz egyik kitűnő katonája és vezére, Csetz János honvédtábornok, ott meghalt, 82 éves korában.”*

Egész oldalas megemlékezéssel adózott Csetz János tábornoknak a Budapesti Hírlap 1904. október 6-ai száma is.

„Az agg katona pihenni tért sok ezer mérföldre attól a helytől, a hol született, a hol apját, anyját örök pihenőre tették.”

Katonai tiszteletadás mellett szeptember 7-én helyezték örök nyugalomra Buenos Aires Recoleta temetőjében az Ortiz család sírboltjába.

CZETZ JÁNOS 1848–49-IKI TÁBORNOK

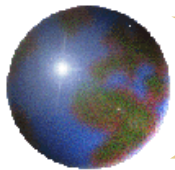
1822—1904.

Messze tengeren túlról, a dél-amerikai Argentína köztársaság fővárosából, Buenos-Ayresből jött a hír, hogy a magyar szabadságharcz egyik kitünő katonája és vezére, *Czetz János* honvéd-tábornok ott meghalt, 82 éves korában. Egy hónappal halála után jutott el hazájába a hős tábornok elhunytának gyász híre. A nagy időknek most már csak egy tábornoka él még: *Görgei Arthur*.

Czetz János 55 esztendővel ezelőtt hagyta el hazáját, aztán tiz évvel később a hontalanság útja elvitte a messze világrészbe, s ott is újabb dicsőséget és tiszteletet szerzett a magyar névnek. Előkelő műveltségű ember volt, képzett katona, jeles hadi mérnök, a tudományok sok ágában jártas. Nemesak a kardot tudta jól forgatni, hanem a tollat is. A katonai szakirodalomban már korán ismert névre tett szert és 1848-ban a bécsújhelyi akadémiában végzett fiatal tisztet szívesen alkalmazták a magyar hadügyminiszteriumban.

Recoleta temető – Ortiz család sírboltja

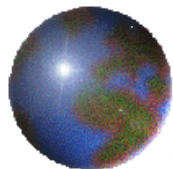

Colegio Militar de la Nación alapításának 100. évfordulója

1969. október 10-én a Colegio Militar de la Nación alapításának 100. évfordulóján Czetz János hamvait a recoletai temetőből a palomari akadémia kápolnájába vitték át. Lovas díszszázad kétoldali kísérete között ágyútalpon hozták a márványkoporsóba zárt hamvakat, miközben a tüzérség díszlövéseket adott le. A hamvakat a tábori püspök szentelte meg, majd a falba épített kriptába kerültek, amelyet márványtáblával zártak le.

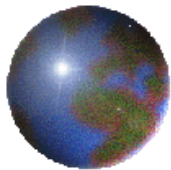
Az akadémia igazgatója beszédében kiemelte Czetz magyar származását, méltatta érdemeit, harcát a szabadságért, majd azzal fejezte be beszédét, hogy *“azért hozták ide hamvait, hogy az általa annyira szeretett akadémikusai közt aludja örök álmát.”*

1969. október 10. – 100. évforduló

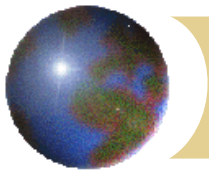
Fotó: Jakab Nándor

Chacaritai temető – Buenos Aires (1990)

A Magyar Harcosok Bajtársi Közössége Argentínai „Czetz János” Főcsoport 1990. október 6-án leplezte le Czetz János a *Hősök és mártírok falán* elhelyezett emléktábláját.

Plaza Hungría - 2004

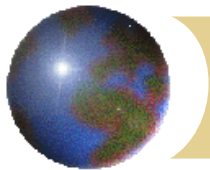
Az argentinai magyar közösség – együttműködve a helyi hatóságokkal – 2004. november 27-én avatta fel a Plaza Hungríát, a Magyar teret. A téren elhelyezett emlékmű központi eleme az a faragott székely kapu, amelyet a Magyarok Világszövetsége az államalapítás millenniumának évében, 2000-ben ajándékozott az Argentínában élő magyaroknak.

A székely kapu első oldalán Csetz János magyar honvédtábornok arcképe van kifaragva, a domborművön kétnyelvű (magyar és spanyol) felirat látható.

Plaza Hungría – Buenos Aires

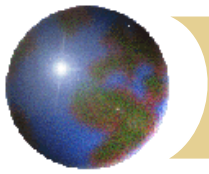
CZETZ JÁNOS - Argentína

Az argentin hadsereg első műszaki alakulatának megszervezése (1865)

Pampa-kutató, a brazil és a paraguayi határvidék feltérképezése (1862-1865)

Santa Fe–Esperanza–San Germino vasútvonallal történő összekötésének terveit (1867)

Az első argentin katonai főiskola, a Colegio Militar de la Nación alapítója és első igazgatója (1870–1874)

CZETZ JÁNOS - Argentína

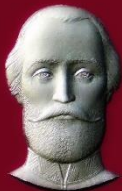
Entre Ríos tartomány kataszteri felmérésére (1875)

Az Academia Militar San Martín „*katonamérnöki iskola*” alapítása (1884)

1884–1896 a hadsereg vezérkara IV. osztályának (Sección de Ingenieros Militares, Topografía y Cartografía) vezetője.

Istituto Geografico Militar alapítása (1884–1896) 12 évig az igazgatója

Az Andok katonai felmérésének kezdeményezése (1893)

A Magyar Hadtudományi Társaság, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar és a Fővárosi Örmény Önkormányzat

tisztelettel meghívja Önt

a 2017. május 26-án 09.00 órakor kezdődő Csetz János emlékkonferenciára, a Zrínyi Miklós Laktanya és Egyetemi Campus (Budapest, Hungária körút 9-11.) dísztermébe .

A rendezvény fővédnökei:

Benkóczy Zoltán

a Honvédelmi Minisztérium Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. ügyvezetője

Szalay László alezredes

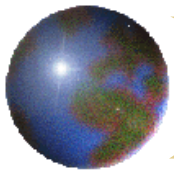
a Magyar Honvédség Geoinformációs Szolgálat szolgálatfőnöke

PROGRAM

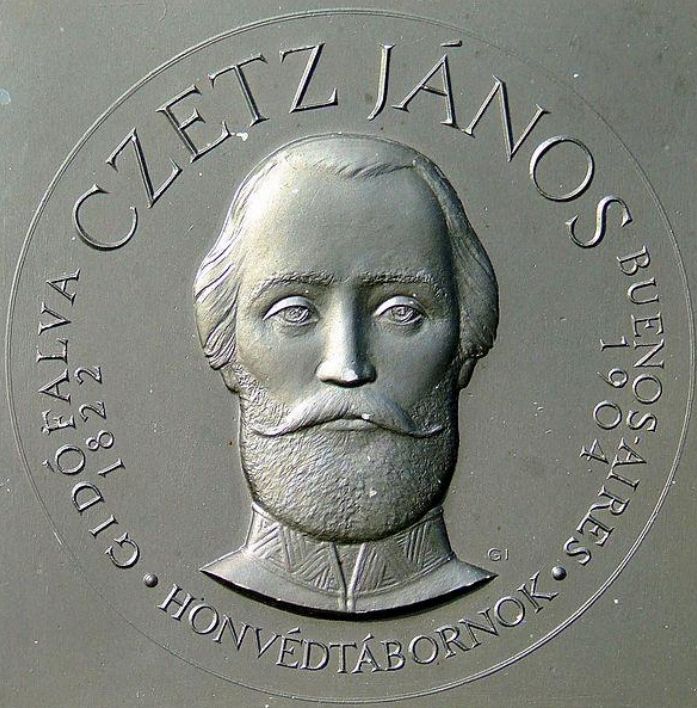
- 09.00 **A konferencia megnyitása**
Szalay László alezredes, MH GEOSZ szolgálatfőnök
- 09.05 **A konferencia köszöntése**
Magyar Harcosok Bajtársi Közössége, Argentínai „Csetz János” Főcsoport
- 09.10 **Az örmény diaszpóra jelene Erdélyben és Magyarországon**
Esztergály Zsófia Zita, a Fővárosi Örmény Önkormányzat elnöke; Ravasz Balázs, Csetz-család leszármazott

- 09.25 **Csetz János erdélyi gyökerei és a hozzá kötődő hagyományörzés**
Kövér György hagyományörző huszárkapitány; Zsigmond Zoltán, a gidófalvi Csetz János Általános Iskola volt igazgatója
- 09.55 **Csetz János bécsújhelyi akadémiai éve és tevékenysége a császári-királyi hadseregben**
Prof. Dr. Csikány Tamás ezredes, egyetemi tanár, az MTA doktora (NKE HHK)
- 10.15 **Csetz János a Magyar Hadnyelvtan elkészítése**
Prof. Dr. Balázs Géza, egyetemi tanár (ELTE BTK)
- 10.35 **SZÜNET**
- 11.00 **Egy „szürke eminenciás” honvédtábornok — Csetz János az erdélyi hadjárat és haderőszerzés kulcsfigurája**
Dr. Kedves Gyula ezredes, főtanácsadó (Országgyűlési Múzeum)
- 11.20 **Csetz János európai emigrációs tevékenysége**
Dr. Csorba László, a Nemzeti Múzeum volt főigazgatója
- 11.40 **Csetz János katonai pályafutása Argentínában**
Siposné Prof. Dr. Kecskeméthy Klára ezredes, egyetemi tanár (NKE HHK)
- 12.00 **Magyarok Latin-Amerikában**
Asqui Jorge Kristóf, doktorandusz (NKE HDI)
- 12.20 **A hadtudomány ifjú tudósa — ünnepélyes eredményhirdetés**
- 12.50 **A konferencia zárása**
Tömböl László ny. vezérezredes, az MHTT elnöke

A konferencia szabadon látogatható. Külső vendégeink egyszerűsített beléptetéséhez előzetes regisztráció szükséges. A regisztrációs igényt a geotan@uni-nke.hu e-mail címre kérjük elküldeni.

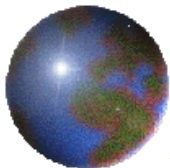

Gidófalva emléktábla

Gyergyószentmiklós
örmény katolikus templomkert

Czetz János emléktábla

Csetz János szoboravatás

2017. szeptember 26.

Argentín Köztársaság
Nagykövetsége

Czetz János honvédtábornok emlékérem

Az emlékérem átadása
2017. október 28.

Alapította:
Fővárosi Örmény Önkormányzat

PÁLYÁZATI LEÍRÁS

PÁLYÁZATI LEÍRÁS

NYERTES PÁLYAMŰVEK

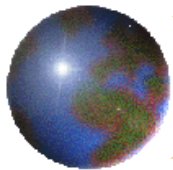
CZETZ JÁNOS AJÁNLÓ BIBLIOGRÁFIA

Nekünk üzen Czetz János honvédtábornok című pályázati felhívás 2018.

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 170-ik évfordulója alkalmából a Fővárosi Örmény Önkormányzat és a Csíkkörzeti Magyar Örmény Szentháromság Alapítvány pályázatot hirdet Magyarországon és Romániában élő magyar, valamint Argentínában élő argentin és magyar fiatalok számára. A kiírás célja: a székely örmény származású Czetz János honvédtábornok, továbbá a 48/49-es szabadságharc emlékének ápolása az ifjúsági közösségek támogatása által, valamint ezen személyek és közösségek Magyarországgal való kapcsolatának ápolása, közösségteremtés.

<https://fovarosiormeny.hu/palyazati-leiras/>

2019 – fontos évfordulók

A Colegio Militar de la Nación alapításának 150. évfordulója
Czetz János újratemetésének 50. évfordulója

